

Coup of knalletje?

“Ben je teleurgesteld?”, vroegen veel mensen ons de afgelopen dagen. Na de aankondiging door het FD dat Novak een coup in de maak had bij de komende NBA-ALV, vond dezelfde krant een dag na de ledenvergadering dat er slechts een knalletje had geklonken.

Met 61% van de stemmen was Pieter Jongstra ‘gewoon’ gekozen tot nieuwe voorzitter dus het gedoe van de dwarse mkb-accountants had niets opgeleverd. Een storm in een glas water.

Van verdriet of teleurstelling is geen sprake. Novak heeft Pieter Jongstra dan ook direct van harte gefeliciteerd en een constructieve samenwerking in het vooruitzicht gesteld. Met zijn nadrukkelijke toezegging om een voorzitter voor iedereen te zijn, heeft hij een belofte aan zijn bestuurslidmaatschap verbonden waar wij hem van harte aan zullen houden.

Alhoewel sommigen die suggestie wekten, waren de vraagtekens van Novak bij de enkelvoudige voordracht van het bestuur nooit tegen de persoon van Pieter Jongstra gericht. Zijn kwaliteiten staan buiten kijf. Wij hebben alleen naar voren gebracht dat de diversiteit binnen de NBA op gespannen voet staat met de eenzijdige keuze van de NBA om de voorzitter altijd uit big-four kringen te rekruteren.

We hebben er bewust voor gekozen om geen vertegenwoordiger van een andere bloedgroep als tegenkandidaat naar voren te brengen. Dat had een stammenstrijd binnen de NBA uit kunnen lokken, met als hamvraag wie de meeste bussen naar Bussum kon dirigeren. Leuk voor de media, slecht voor de vereniging. Daarom gaven en geven we de voorkeur aan een onafhankelijke voorzitter van buitenaf.

We hebben ook de vraag gesteld of iemand die actief betrokken was bij een verleden waar de sector zo nadrukkelijk afscheid van wil nemen, wel de geloofwaardige vaandeldrager kan zijn van een sector die zucht naar vernieuwing. Dat is geen bijzonder inzicht van Novak maar een les die iedere veranderdeskundige voorhoudt. Marcel Pheijffer haalde onlangs nog zijn collega Paul Kloosterboer aan: “Je moet deblokken door het voorbeeldgedrag van het management te veranderen, soms door iconen van de oude cultuur plaats te laten maken voor managers die de gewenste cultuur uitstralen.”

Met deze legitieme argumenten hebben wij vooraf onze kanttekeningen naar voren gebracht. Niet om wat of wie dan ook te ‘torpederen’, maar om een open debat aan te jagen. Het valt ons steeds weer op dat zo’n debat door de NBA wel met de mond wordt beleden, maar dat er met stekeligheid wordt gereageerd wanneer iemand het in zijn hoofd haalt dat in praktijk te brengen.

De paniek die bij de NBA uitbrak toen Novak zich roerde, lijkt ons ook wat overdreven. Novak ziet zich als spreekbuis van de mkb-accountants binnen de NBA, een groep van ca 7.000 accountants op een totaal van 21.000 leden. Daarmee vormen de mkb-accountants een ‘substantiële minderheid’ binnen de NBA – niet meer en niet minder.

Natuurlijk hopen wij ook anderen met argumenten te overtuigen maar getalsmatig telt onze ‘natuurlijke achterban’ dus slechts een derde van alle NBA-leden. Waarbij we ook niet de pretentie hebben dat iedere mkb-accountant Novak blind volgt. Dat betekent dus dat Novak altijd rekening houdt met de mogelijkheid dat binnen de bestaande democratische verhoudingen de stem van mkb-accountants wel gehoord wordt maar niet de doorslag geeft. En zo hoort het ook.

Op basis van de stemmingen over andere onderwerpen zijn we wel blij te kunnen concluderen dat onze standpunten door anderen werden gedeeld. Op onze punten hebben we steeds minstens een derde van de stemmen achter ons gekregen, getalsmatig tenminste de volledige populatie aan mkb-accountants. Er is nog nooit een ledenvergadering geweest waarin de uitslag van de stemmingen zo vaak zo spannend was. Dat betekent dat de aanwezige leden zich kritische beoordelaars toonden van de voorstellen die het bestuur aan de ALV voorlegde. Voor de bestuurders misschien wel even wennen, maar voor de vereniging pure winst.

Daarmee zijn we er nog niet. Het blijft tamelijk archaisch dat we de besluitvorming over ons beroep in handen leggen van de leden die in staat zijn daarvoor een dag vrij te maken om naar Bussum af te reizen. Alleen al omdat een substantieel deel van de leden op declaratiebasis werkt waardoor het bijwonen van een ALV geheel voor eigen rekening komt. Met een opkomst van 1% van de leden schiet de ALV als representatief forum voor de beroepsgroep tekort, zelfs als we er gemakshalve van uit gaan dat alle geledingen gelijkmatig waren verdeeld.

We zouden kunnen overwegen om een vorm van representatieve vertegenwoordiging in te voeren, een soort parlement dat periodiek samenkomt en méér leden omvat dan de bestaande ledengroepen. Maar ook met digitale vormen van ledenraadpleging moeten we blijven experimenteren, zelfs al zijn de eerste vingeroefeningen niet

bevredigend geweest. Uit de animo om aan onze enquête mee te doen, bleek dat veel onderwerpen van de ALV breed leefden. Dat men daarvoor niet naar Bussum wilde komen, betekent niet dat de mening van deze absente leden er niet toe zou doen.

Een voortdurend probleem voor onze vereniging blijft de diversiteit van de achterban. Het merendeel van de accountants is niet werkzaam in de openbare accountantspraktijk maar kan wel grote invloed uitoefenen op de gang van zaken in dat deel van de sector. En binnen de groep van openbaar accountants blijven we doen alsof we allemaal gelijk zijn, terwijl iedereen weet dat de oob-accountant een volstrekt andere oriëntatie heeft dan een mkb-accountant. De governance van de NBA houdt daar geen rekening mee en dat is een weeffout van jewelste.

Wat Novak betreft zouden we daarom misschien toe moeten naar een federatief model, met meer invloed voor de afzonderlijke ledengroepen én eigen ledengroepen voor oob- en mkb-accountants. De voorzitters van de ledengroepen zouden dan samen het algemeen bestuur kunnen vormen. Met een onafhankelijk voorzitter als 'president' van deze Federatie van Nederlandse Accountants. Wij zijn ervan overtuigd dat de frustraties die her en der en zeker bij ons nu leven dan tot het verleden kunnen behoren.

Constructieve samenwerking binnen de NBA is een groot goed. Volgens sommigen lijkt dat alleen te kunnen door onderlinge verschillen te verbloemen en gedwee het NBA-bestuur te volgen. Novak ziet dat anders. Wij geloven dat echte samenwerking pas mogelijk is door autonomie waar het ieders specifieke werkveld betreft, waardering voor onze verscheidenheid en eensgezindheid rond het algemeen belang. Daar wordt iedereen beter van.

Deel dit artikel

Marco Moling en Guus Ham zijn respectievelijk voorzitter en directeur van de Nederlandse vereniging van accountants en accountantskantoren (Novak), de belangenvereniging voor mkb-accountants.

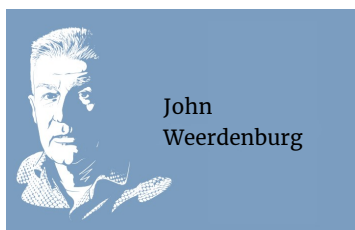
GERELATEERD

NIEUWS | 07 april 2021

NBA-bestuur draagt Ted Verkade voor als nieuwe voorzitter

Het bestuur van de NBA draagt Ted Verkade voor als lid van het bestuur per 14 juni en als nieuwe voorzitter per 13 december 2021. Bovendien stelt het bestuur Christel... →

John Weerdenburg

DISCUSSIE | Column | 15 januari 2021

WHIDA? Ja, WHIDA!

John Weerdenburg nodigt de NBA uit om na te denken over manieren om de mkb-accountant meer waar voor het geld te bieden. →

NIEUWS | 21 december 2020

Novaa maakt bezwaar tegen gang van zaken tijdens ledenvergadering NBA

De Novaa, vereniging van een aantal mkb-accountants, heeft in een brief aan het NBA-bestuur bezwaar gemaakt tegen de gang van zaken tijdens de ledenvergadering van... →

NIEUWS | 14 december 2020

Ledenvergadering NBA stemt in met governanceplannen

De algemene ledenvergadering van de NBA stemde op 14 december in ruime meerderheid voor de plannen voor een nieuwe governance van de beroepsorganisatie. De ledenvergadering... →

DISCUSSIE | Opinie | 10 december 2020

Maken we een pas op de plaats, of gaan we blind het ravijn in?

Waar gaat het met het accountantsberoep naar toe en welke beroepsorganisatie past daar het beste bij? Marco Moling schetst drie perspectieven. →
